b, 100 kr. sem styrkur handa Guðmundi Guðmundssyni frá Mýrum í Dýrafirði til að kosta sig á búnaðarskólanum að Steini í Noregi. **89** 24. júlí.

Um leið og jeg hjer með samþykki þessar tillögur, læt jeg fylgja ávísun á 220 kr. til þóknanlegrar ráðstafanar herra amtmannsins í þessu tilliti.

— *Brjef* landshöfðingja *til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um* hjónaskilnað. — Í þóknanlegu brjefi frá 19. þ. m. hafið þjer, herra amtmaður spurt, hvort vald það, er veitt var amtmönnum með tilsk. 21. desbr. 1831 I. 1. d. til að leyfa algjörðan hjónaskilnað fyrir hjón, sem lifað hafa aðskilin að borði og sæng eptir leyfisbrjefi amtsins um minnst 3 ár, og hæði óska skilnaðarins, hafi verið skert með augl. 22. febr. f. á. um verksvið landshöfðingja, þar sem 17. gr. mælir svo fyrir, að landshöfðingi skuli gefa út leyfisbrjef þau, sem nefnd eru í konungsúrskurði 25. maí 1844, 3., 4. og 5. til þess að ganga í nýtt hjónaband, undantekningar frá DL. 3—16—8, og leyfisbrjef til hjónaskilnaðar. **90** 29. júlí.

Fyrir þessa sök skal jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður, að þótt hin tilvitnuðu orð sjeu ekki alveg ljós, verð jeg að vera á því, að það hafi ekki verið tilgangur hins nefnda lagastaðar að breyta verksviði amtmanna, og að að eins myndugleiki sá til «ad mandatum» að gefa út leyfisbrjef til algjörðs hjónaskilnaðar, sem áður heyrði undir ráðgjafann eða kanselliið, og getur um í 4. og 5. gr. konungsúrskurðar 25. maí 1844, nú hafi verið lagður undir landshöfðingja. Amtmennirnir verða því framvegis eins og hingað til að veita algjörðan hjónaskilnað, þegar bæði hjónin æskja hans eptir hinn lögboðna tíma. Ef þar á móti algjörðs hjónaskilnaðar er beiðzt að eins af því, að annað hjónanna hefir verið dœmt í hegningarvinnu í 3 ár eða lengur, eða ef annað hjónanna mótmælir skilnaðarleyfinu, þó þau hafi verið skilin að borði og sæng í 3 ár eða lengur, ber að leyta til landshöfðingja um leyfið.

— *Brjef* landshöfðingja *til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um* húsmennskuleyfi. — Í þóknanlegu brjefi frá 2. þ. m. meðtók jeg álit herra amtmannsins um bónarbrjef með 4 fylgiskjölum, þar sem Rögnvaldur Rögnvaldsson á Rauðará fer fram á, að hann megi taka sjer fasta dvöl hjer í bœnum, þrátt fyrir það, að fátœkrastjórn bœjarins hafi synjað sjer um þetta. Hafið þjer getið þess að nefnd fátœkrastjórn, hafi á síðari árum verið mjög treg á að veita utanbœjarmönnum húsmennskuleyfi, og að hún hafi að yðar hyggju á stundum farið lengra í því tilliti en góðu hófi gegni, og ekki nœgilega gætt hins náttúrlega rjettar, sem hver maður með óflekkað mannorð hefir til að leita sjer atvinnu þar sem hann vill, meðan hann verður ekki öðrum til þyngsla. Þó að þjer með úrskurði frá 29. apríl þ.á., eptir að beiðandanum, sem fengið hafði húsmennskuleyfi um eitt ár, hafði verið neitað um lengingu á þessu leyfi, hafið ekki fundið nœga ástœðu til að ónýta þessa ákvörðun fátœkrastjórnarinnar, virðist yður samt, að hinar nýju skýringar sem komið hafi fram í málinu, gjöri það sennilegt, að gjört hafi verið of mikið úr því, hve óálitlegur efnahagur hlutaðeiganda væri. Þar að auki hafið þjer tekið fram, að það sje vafasamt, hvort það sje löglegt, eins og gjört hefir verið í þessu máli að binda húsmennskuleyfið við víst tímabil, og að sveitarstjórn varla samkvæmt tilskipun 26. maí 1863 geti vísað burt þeim manni, er hún einusinni hefði leyft að gjörast húsmaður. **91** 5. ágúst.

Fyrir þessa sök skal yður, herra amtmaður, tjáð til leiðbeiningar og birtingar fyrir

91 5. ágúst. hlutaðeigöndum, að jeg fellst á það, sem þjer eins og frá er skýrt, hafið tekið fram og ekki fæ sjeð, að beiðandanum að sinni eða meðan hann er ekki þurfandi sveitarstyrks verði meinað að halda áfram dvöl sinni hjer í bœnum, og skal því úrskurður amtsins á málinu og sú ákvörðun fátœkrastjórnarinnar í Reykjavík, er hann staðfestir, hjer með felld úr gildi.

92 2. septbr. — *Brjef* landshöfðingja *til beggja amtmanna um* innheimtingu á gjöldum af útlendum fiskiskipum. — Utanríkisráðgjafinn hafði bent á, að hin enska utanríkisstjórn hafði skýrt frá, að þá er heimtuð hefðu verið inn gjöld samkvæmt tilsk. 12. febr. 1872 af nokkrum enskum fiskiskipum, er leitað höfðu hafna í Suðurmúlasýslu í fyrra, hefðu 3 skipseigendur lýst yfir því, að skipstjórar sínir hefðu ekki verið krafðir á Íslandi um nefnt gjald. Fyrir því skoraði landshöfðingi samkvæmt brjefi ráðgjafans fyrir Ísland á amtmenn að brýna fyrir öllum lögreglustjórum, sem eiga að hafa eptirlit með fiskiveiðum útlendinga hjer við land, að þeim ber að svo miklu leyti sem mögulegt er sjálfum að reyna að ná inn hinum lögboðnu gjöldum, og að þeir, ef þetta tekst ekki, og þeir þykjast þurfa að leita aðstoðar utanríkisráðgjafa til að heimta gjöldin saman, eiga að útvega svo nákvæmar skýrslur, sem unnt er, um nöfn skipanna, merki þeirri, heimili o. s. frv., svo að komizt verði hjá því, að ómaka útlend stjórnarvöld meir en nauðsynlegt er.

EMBÆTTISMENN SKIPAÐIR.

Hinn 14. dag ágústmánaðar þóknaðist hans hátign konunginum allramildilegast að skipa:

settan hjeraðslækni Þórð Guðmundsen til að vera hjeraðslækni í umdœmi því, sem nefnt er 2. læknishjerað í lögum frá 15. október f. á. — Gullbringusýslu að undanskildu Garða prestakalli;

settan hjeraðslækni Pál J. Blöndal til að vera hjeraðslækni í 3. læknishjeraði — Borgarfjarðar- og Mýrasýslu;

settan hjeraðslækni Ólaf Sigvaldason til að vera hjeraðslækni í 7. læknishjeraði — Strandasýslu og Garpdals- og Staðarprestaköllum í Barðastrandarsýslu, og ber honum þar að auki samkvæmt 3. gr. laganna frá 15. október f. á., að gegna fyrst um sinn hjeraðslæknisstörfunum í hinum parti Barðastrandarsýslu að fráskilinni Flatey;

settan hjeraðslækni P. E. Júlíus Halldórsson til að vera hjeraðslækni í 8. læknishjeraði, — Húnavatnssýslu vestan Blöndu;

settan hjeraðslækni Boga Pjetursson til þess að vera hjeraðslækni í 9. læknishjeraði — Húnavatnssýslu austan Blöndu og Skagafjarðarsýslu að fráskildum Fells, Barðs og Knappstaðaprestaköllum, og ber honum samkvæmt 15. gr. laganna frá 15. oktbr. f. á. fyrst um sinn að gegna hjeraðslæknisstörfum einnig í þessum 3 prestaköllum;

kandidat Einar Guðjohnsen til að vera hjeraðslækni í 13. læknishjeraði, — Svalbarðs og Sauðaness prestaköllum í Þingeyjarsýslu og Skeggjastaða og Hofs prestaköllum í Norðurmúlasýslu;

settan hjeraðslækni Þorvarð Kjerulf til að vera hjeraðslækni í 14. læknishjeraði — öðrum prestaköllum Norðurmúlasýslu, og Vallaness og Hallormstaðarprestaköllum í Suðurmúlasýslu;

settan hjeraðslækni Sigurð Ólafsson til að vera hjeraðslækni í 17. læknishjeraði — Vestur-Skaptafellssýslu, og hefir hann þar að auki 1. septbr. af landshöfðingja verið settur til að gegna hjeraðslæknisstörfum í Árness og Rangárvallasýslum, þangað til búið er að skipa embættismenn í þessi læknishjeruð.

Hinn 27. dag júlímánaðar skipaði landshöfðingi prestinn að Stað í Grunnavík, sira Einar Vernharðsson, til að vera prest í Staðarprestakalli í Súgandafirði í Vestur-Ísafjarðarprófastsdœmi með þeirri 300 kr. uppbót, sem brauðinu er heitið úr landssjóði.

Hinn 1. dag septembermánaðar skipaði landshöfðingi kandídat Sófonías Halldórsson til að vera prest í Goðdalaprestakalli í Skagafjarðarprófastsdœmi;

sama dag var kandídat Jónas Bjarnarson skipaður til að vera prestur í Kvíabekkjarprestakalli í Eyjafjarðarprófastsdœmi með þeirri 200 kr. uppbót, sem brauðinu er heitið úr landssjóði;

sama dag var kandídat Janus Jónsson skipaður prestur í Hestþingum í Borgarfjarðarprófastsdœmi.

ÓVEITT EMBÆTTI.

Staðarprestakall í Grunnavík, í Norður-Ísafjarðar prófastsdœmi, metið 499 kr. 16 a., auglýst 27. júlí.

Melstaðarprestakall í Húnavatnsprófastsdœmi, metið 1754 kr. 4 aur., auglýst 2. septbr.; 3 prestaekkjur eru í brauðinu.